

Mal for utdanningsplaner i Helse Vest

Utdanningsvirksomheten skal sørge for at utdanningen av legespesialister skjer innen faglige forsvarlige rammer og på en måte som sikrer tilstrekkelig kvalitet og gjennomstrømning i utdanningsløpet. Det skal lages en **overordnet utdanningsplan** for den enkelte spesialitet som angir hvordan virksomheten vil sikre at leger i spesialisering kan oppnå læringsmålene. Formålet med den overordna utdanningsplanen for hver av spesialitetene er å beskrive oppbygning og rekkefølge for hele utdanningsløpet i spesialiteten, inkludert spesialisering- /suppleringstjeneste.

Forskriften stiller tydelige krav til hva utdanningsplanen skal inneholde. Helse Vest har laget en mal for hvordan utdanningsplanen skal utformes. De ulike planene vil bli publisert på Helseforetakenes nettsider og vil være tilgjengelige for 1) spesialitetskomiteene som skal godkjenne og vurdere utdanningsvirksomhetene og 2) for LIS som skal søke jobb.

Utdanningsplanene skal senest publiseres 1 juni 2019 og skal deretter oppdateres årlig.

Spesialitet

Barnesykdommer

Beskrivelse av utdanningsvirksomheten

Barneseksjon er en del av medisinsk klinikk i Helse Fonna og omfatter Barnepoliklinikk i Haugesund og på Stord, Nyfødttintensiv avdeling og Barn sengepost. Avdelingen dekker også sjukehuset sin barnehabiliteringstjeneste. I tillegg ligger familieambulatoriet under barneavdelingen sitt ansvarsområde.

Familieambulatoriet er et tverrfaglig lavterskeltilbud for forebygging av rusrelaterte skader og psykososiale vansker hos barn gjennom tidlig innsats i utsette familier.

Barneavdelingen har rundt 1150 innlagte pasienter per år. Barneposten har 10 senger for barn 0-18 år og er utstyrt for vanlige diagnostiske og terapeutiske prosedyrer.

Nyfødtintensiv avdelingen har 8 senger for syke nyfødte og premature fra 28 veker. Avdelingen er utstyrt med 2 respiratorer m/CPAP-funksjon, 5 CPAP-driver, div. monitoreringsutstyr og utsyr til hi-flow behandling.

Den polikliniske driften, inkludert dagpasienter ved barne- og nyfødtposten ligger på om lag 7600 pasienter årlig (dette er tall for 2018).

Poliklinikken har utstyr for lungefunksjonsmålinger, EKG, Ekko, ultralyd, HbA1c, prikktest, svetteiontoforese, urodynamiske undersøkelser, H₂+ pustetest, EIA-test og 24t pH måling.

Aktuelt har vi 9 overlegestillinger og 7 leger i spesialisering.

Lisene går i en 7 delt tjenesteplan med fast rotasjon.

I løpet av disse 7 uker er den enkelte Lis 1 uke per rotasjon på barnepost og en uke på nyfødtavdelingen. I tillegg har Lisene 3 faste poliklinikkdager per rotasjon.

I den 7-delte tjenesteplan går Lis med aktive vakter fra kl 17.30-9.00. Per rotasjon er det cirka 4 dagvakter per Lis, der Lisen har vaktfunksjon på dagtid mellom kl 08-18.

Lisen har en hel fordypningsdag annenhver uke.

Overlegene har tilstedevakt til kl 18 på ukedager og fra kl 9-14 på helgedager. Deretter har overlegen tilkallingsvakt.

Overlegene har sine ansvarsområder innen henholdsvis endokrinologi/diabetes, onkologi, astma/infeksjon, allergi, neonatologi, kardiologi, gastroenterologi samt nefrologi og revmatologi, men alle skal inneha generell pediatriisk kompetanse.

Sykehuset har godt utstyrt og oppdatert bibliotek sammen med høyskolen Stord-Haugesund med godt utvalg av medisinske lærebøker og tidsskrifter. Alle har disponible maskiner med internett-tilgang hvor helsebiblioteket har rikholdig utvalg. Bibliotekar er behjelpelig med material som ikke er fritt tilgjengelig.

Samarbeidende avdelinger:

Avdelingen har tett samarbeid med de fleste av sjukehusets avdelinger om utredning og behandling av barn, f.eks. røntgenavdeling, anesthesi- og operasjonsavdeling. Med Bup, øyeavdeling, ØNH avdeling og kirurgisk avdeling

har man tilsynsvirksomhet på tvers. Kvinneklinikken: Tilsyn av barn på barselpost.

Barneavdelingen har i tillegg felles undervisning med BUP x1/mnd., samt gruppeveiledning sammen med gyn. avd. x1/mnd.

Beskrivelse av utdanningsløpene

Lis deltar det første halvåret hovedsakelig i postarbeid og deltar i vaktordningen ca. 4 uker etter ansettelse. Etter 6 måneder deltar Lisen også aktiv i den polikliniske driften. Lis skal tilbringe 3,5 år ved Haugesund sykehus (Arena 1) og 1,5 år på barne- og ungdomsavdelingen ved Haukeland universitetssykehus (Arena2) eller Stavanger universitets sykehus (Arena 3). Det er totalt 162 læringsmål som skal nås i utdanningsløpet. 128 av disse læringsmålene skal kunne oppnås ved egen avdeling, de resterende 34 læringsmålene skal kunne oppnås ved enten Arena 2 eller Arena 3.

Man forventer at Lis vil kunne tilegne seg gode grunnleggende kunnskaper og ferdigheter i egen avdeling (Arena 1) på områdene barnegastroenterologi, - nefrologi, -revmatologi, -kardiologi, -nevrologi, - endokrinologi og – onkologi samt nyfødttmedisin, astma allergi og infeksjonsmedisin.

Læringsmål som berører sjeldnere tilstander som hovedsakelig faller under barnenevrologi, barneonkologi og nyfødttmedisin må Lis tilegne seg ved enten Arena 2 eller Arena3. De enkelte læringsmål som forventes oppnådd både i eget foretak og ved annen Arena er dokumentert i egen plan om lærings- og kompetansemål som er utarbeidet mellom de fire regionale helseforetakene.

Introduksjon av nye LIS

Ny Lis har de første fire ukene vaktfritak og deltar i dagarbeid på både nyfødttavdeling, barsel og barneavdelingen for å bli bekjent med lokale rutiner. Veiledes tett i denne tiden av andre Lis og overordnet overlege ved sengepostene. Det legges opp til 3 følgevakter i denne perioden.

Poliklinikk planlegges når Lis har vært i drift i ca. 6 måneder.

Polikliniske notater og epikriser gjennomgås og godkjennes av overlege, tilbakemeldinger skjer både muntlig og skriftlig for å oppnå tilstrekkelig kvalitet raskest mulig.

Det fins et introduksjonsprogram til den nye Lis som strekker seg over de første 4 uker, som skal sikre at Lisen har fått gjennomgang av viktige emner innen nyfødttmedisin og barnemedisin (asfyksi, AHLR). Lis skal i denne tiden ha forsøkt seg på relevante prosedyrer (f.eks Veneflon) og skal ha blitt vist og introdusert

til relevant utstyr (bl.a. asfyksibord, Neopuff, CPAP). I de første 4 ukene inngår det også ferdighetstrening innen barne- og nyfødttrescucitering, dvs strukturert og praktisk opplæring i HLR, samt innleggelse av navlevenekateter, intraossøs tilgang samt ventiler og intubasjon.

Supervisjon, veiledning og faglig utvikling.

Det er alltid minst en overlege og en Lis på hver avdeling. Det blir gitt supervisjon fra overlege som arbeider sammen med utdanningskandidaten på hhv. barnepost, nyfødtpost og poliklinikk. Supervisjon blir gitt fortløpende i løpet av arbeidsdagen. På vakt gis supervisjon av vakthavende overlege.

Enhver Lis har en fast oppnevnt veileder og det er satt av 30 minutter hver torsdag til veiledning. Dette sikrer hyppig veiledning tross evt. fravær grunnet enten vaktarbeid, kurs eller avspasering hos enten veileder eller veiledningskandidat. Faglig utvikling skal vurderes kontinuerlig av veileder og andre overleger. Alle overleger har gjennomført veiledningskurs.

Det er avsatt en hel dag annenhver uke til fordypning, tilsvarende 4 timer per uke. Lis deltar i internundervisningen.

Eksterne kurs, kongresser: Det oppfordres til deltagelse i obligatoriske kurs og kongresser.

Vurdering og dokumentasjon av oppnådde læringsmål

LIS får fortløpende vurdering av faglig progresjon av overleger i det kliniske arbeidet og i supervisjonen. Dokumentasjon av oppnådde læringsmål utføres av LIS, mens godkjenning av oppnådde læringsmål i kompetanseportalen utføres av veileder enten i forbindelse med veiledningsamtalene eller i etablert evalueringsskollegium.

Teoretisk undervisning

Internundervisning er organisert som følgende:

Mandag	08.30-09.00	30 min
Tirsdag	08.15-09.00	45 min
Onsdag	08.30-09:00	30 min
Fredag	08.30-09.00	30 min

Dette gir 90 timer med undervisning per år utover 40 kalenderuker.

Alle legene på avdelingen, inkludert utdanningskandidatene, er ansvarlig for undervisningen etter tur. Program for internundervisningen utarbeides særskilt. Undervisningsprogrammet rettes mot sentrale emner innen pediatri og emnene blir skiftete cirka en gang per kvartal. Med dette dekkes 4 sentrale felter innen pediatri per år, alle læringsmålene skal dekkes av internundervisningene.

Undervisningen setter seg sammen av sentrale pediatriske emner x2/uke (tirs, fre), mens man x1 uke har artikkelpresentasjon fra aktuell forskning eller kasuistikker (man). På onsdager ser legene sammen på aktuelle blodutstryk og/eller man gjennomfører enkel ferdighetstrening/ praktiske gjennomgang av prosedyrer x2/mnd. De andre to onsdager blir brukt til felles undervisning med BUP for å oppnå relevante læringsmål, samt til felles gruppeveiledning med gyn avd. for oppnåelse av FKM.

Felles kompetansemål (FKM)

Viser til regionale helseforetakets utdanningsplan for felles kompetansemål med bl.a. e-læringskurs og planlagt kursprogram.

Det er etablert gruppeveiledning med gyn avd. som finner sted x1/mnd. Som skal dekke FKM som er lagt til spesialistutdanningen og ikke dekkes av andre kurs.

Utdanningsutvalg og utdanningsansvarlig overlege

Utdanningsutvalget består av utdanningsansvarlig overlege Mirja Kliche og Lis Morten Nordal.

Utdanningsansvarlig overlege skal sørge for introduksjonsprogram for LIS og sikre at LIS har en lokalt tilpasset utdanningsplan. Vedkommende skal ivareta at veiledning, supervisjon og kompetansevurdering gjennomføres regelmessig og sørge for gode læringsarenaer på sengepostene og i poliklinikken.

Utvikle og bidra til supervisjons- og vurderingskompetanse blant legene i avdelingen/seksjonen. Utdanningsansvarlig overlege skal bidra til at veilederne har den nødvendige kompetansen og bidra til arbeidet med tverrfaglig undervisning og utdanning videreutvikles i samarbeid med øvrige utdanningsfunksjoner i avdelingen/sykehuset

Forskning

Aktuelt er det en overlege som innehar en 50% forskningsstilling, samt en legespesialist som har søkt om forskningsmidler. Det er et mål at utdanningskandidaten skal ha mulighet til små forskningsprosjekt eller kvalitetsforbedring. Lisene har bl.a. hatt presentasjoner på barnelegeforeningens møter og publisert kasuistikker i faglige tidsskrift. Dette inngår bl.a. også i de felles kompetansemålene.

Individuell utdanningsplan

Ved tilsetting vil det utarbeides en individuell utdanningsplan for LIS, som viser hva LIS skal gjennomføre (læringsmål, læringsaktiviteter og læringsarenaer), basert på hvor i utdanningsløpet LIS starter. Den individuelle utdanningsplanen utarbeides av LIS i samarbeid med veileder og evt. utdanningsansvarlig overlege. Planen skal godkjennes av leder.

Simulering og ferdighetstrening

Simulering:

Avdelingene har flere simuleringsdukker i forskjellige aldersgrupper (fra prematurt nyfødt til ungdom) som egner seg til simuleringsøvelser. Fire overleger og fem sykepleiere har fasilitator-utdannelse og det planlegges at flere skal tilegne seg den kunnskapen på tilsvarende kurs som organiseres bl.a. i eget foretak.

-Det gjennomføres ukentlige simuleringer i egen avdeling. Henholdsvis 2 simuleringer på barneavdelingen og 2 simuleringer på nyfødtavdelingen per måned. Disse skal ha en varighet på 2 timer. En Lis, en overlege og to sykepleiere trener sammen, fasiliteres av 1 overlege og en sykepleier. Dette gir per år per Lis minst 2 simuleringer innen nyfødtmedisin, samt 2 simuleringer innen barnemedisin.

-I tillegg har man felles simulering 1x/ halvår sammen med personalet fra både fødeavdelingen og anesthesiavdelingen for simulering av et perinatalt akuttscenario.

- Det planlegges også felles simulering med personalet fra akuttmottak og anesthesi.

Ferdighetstrening:

På onsdager mellom kl 8.15 og 9.00 er det satt av tid til ferdighetstrening og/eller gjennomgang av praktiske prosedyrer som vil variere fra uke til uke, det er etablert rotasjonsplan for dette.

Tillitsvalgte

Det er en tillitsvalgt på egen avdeling for Lis som ivaretar Lisens interesser og som deltar bl.a. i ansettelsesprosesser. Aktuell tillitsvalgt er Ida Hausken Haugann.

Kontakt

For spørsmål om spesialistutdanningen ta kontakt med utdanningsansvarlig overlege eller leder.